

5.4. Prisregler

5.4.1. Lovudkastets § 69, stk. 2.

Efter lovudkastets § 69, stk. 2, kan miljø- og energiministeren bl.a. fastsætte regler for opgørelsen af en forsyningsvirksomheds kapital som grundlag for prisreguleringen efter de øvrige bestemmelser i lovudkastets kapitel 10.

Bestemmelsen er præciseret i forhold til det tidligere lovudkast af 9. april 1999, som bl.a. dannede grundlag for advokat Claus Høeg Madsens notat af 22. april 1999. Det fremgår nu af bestemmelsen, at ministeren – til brug for prisreguleringen – kan »opgøre« en elforsyningskapital, men ikke »fastsætte« (regulere) kapitalens størrelse.

Bestemmelsen giver miljø- og energiministeren hjemmel til at fastsætte et »reguleringsmæssigt kapitalbegreb«, dvs. den kapital, der kan danne grundlag for forrentning – ud over den kapital, der efter de gældende regler i elforsyningsloven må anses for fri.

Bestemmelsen i lovudkastets § 69, stk. 2, giver således ikke hjemmel til at udstede regler, der indebærer ekspropriation over for de eksisterende elforsyningsvirksomheder, jf. herved pkt. 4.3.1. ovenfor.

5.4.2. Lovudkastets § 70, stk. 2.

Efter lovudkastets § 70, stk. 2, fastsætter miljø- og energiministeren generelle indtægtsrammer for netvirksomheder for et nærmere angivet antal år.

Ifølge bemærkningerne til bestemmelsen kan miljø- og energiministeren »fastsætte niveauer for forrentning af den reguleringsmæssige kapitalstørrelse, som nævnt i bemærkningerne til stk. 1, 1. afsnit, der kan indgå i fastlæggelsen af indtægtsrammen. Fastsættelsen skal ske bl.a. under hensyn til en rimelig forrentning af indskudskapitalen.«

Den nuværende affattelse af bemærkningerne til § 70 udgør en præcisering i forhold til et tidligere lovudkast af 9. april 1999, hvor det i bemærkningerne bl.a. var anført, at ministeren »for at fremme en normalisering af selskabernes kapitalstruktur [kan] fastsætte, at selskaber med ekstraordinær stor soliditet i en overgangsperiode kun har begrænsede muligheder for at opnå dækning af omkostninger til finansiering af investeringer i indtægtsrammen«.

Bestemmelsen giver mulighed for – ved fastsættelsen af prisregler – at tage hensyn til den kapital, som virksomhederne efter den gældende elforsyningslov skal anvende til enten at opføre og drive elforsyningsanlæg m.v. eller at nedbringe elpriserne.

Bestemmelsen i lovudkastets § 70, stk. 2, giver derimod ikke hjemmel til at fastsætte regler, der indskrænker virksomhedernes adgang til at råde over deres frie kapital, jf. herved også lovudkastets § 74, stk. 3.

5.5. Andre vilkår

Det fremgår bl.a. af lovudkastets § 50, stk. 1, at miljø- og energiministeren – ud over de vilkår, der fastsættes efter kapitlerne 3-6 – »i særlige tilfælde kan fastsætte sådanne vilkår, der er grundet i den pågældende virksomheds forhold«. Efter lovudkastets § 52, stk. 1, kan der efter 5 år og med et forudgående varsel på 1 år fastsættes nye vilkår i en bevilling.

Bestemmelserne indeholder ikke hjemmel til at fastsætte vilkår, der har karakter af ekspropriation.

Den omstændighed, at miljø- og energiministeren efter de nævnte bestemmelser har hjemmel til at fastsætte særlige vilkår eller til – efter en årrække – at fastsætte nye vilkår, udgør endvidere efter Justitsministeriets opfattelse ikke *i sig selv* ekspropriation i forhold til de eksisterende elforsyningsvirksomheder.

5.6. Justitsministeriets og Kammeradvokatens udtalelser fra 1975 om forslag til den nugældende elforsyningslov

I Justitsministeriets og Kammeradvokatens udtalelser fra 1975 om forslaget til den gældende elforsyningslov er det forudsat, at den adgang, der hidtil havde været til uden bevilling at drive elforsyningsvirksomhed, var beskyttet efter grundlovens § 73.

Det afgørende spørgsmål var derfor, om de nærmere betingelser, hvorunder en bevilling kunne opnås, ville indebære ekspropriation, jf. herved også det, der er anført ovenfor under pkt. 4.3.3.

Dette harmonerer med den retsopfattelse, der er givet udtryk for i dette notat, jf. pkt. 5.1-5.2 ovenfor.

Efter Justitsministeriets opfattelse kan det ikke udledes af Justitsministeriets og Kammeradvokatens udtalelser fra 1975, at de vilkår om